

Te Toa Takitini

(I tipu ake i roto i Te Kopara)

Ko te Kopara na Te Pipi-wharauroa

Ko Te Pipi-wharauroa na

Te Kupu Whakamarara o te tau 1898.

Registered at the G.P.O as a Newspaper.

NAMA 2

HASTINGS

HEPETEMA 1, 1921

Ta Tatou Pepa.

HE nui nga tangata e tango ana i te Kopara i nga tau ka huri nei i runga i te kore utu. Kaore he utu ki nga Minita. Kaore he utu mo nga Hohipera. Kaore he utu mo nga whare-here-here. Tukuna ai nga pepa ki a ratou hei whakakoakoa ake i a ratou. Tera atu ano hoki tetahi wahanga nui tonu kei te nama ki te pepa. Ko etahi he toru tau e nama ana. Ko etahi kua tae ki te wha tau nuku atu. Kaore e rawe te haere a te Toa Takitini mehema koira he ahuatanga mo tana kaupapa. No reira he whakaatu tenei koi nei te kape whakamutunga ki nga tangata kua neke atu i te rua tau tuturu ta ratou nama. Kia tere tonu te whakariterite i nga nama mehemea e hiahia ana koutou ki te Toa Takitini kia tae atu ki o koutou marae. Kanui nga kupu whakamihi kua tae mai mo ta tatou pepa. He whakaatu tenei kaore te pepa e ora i te mihi anake. Whakatinanatia mai a koutou mihi mai a koutou mihi i runga i te kaupapa o te whakatauki o te nama tahi:—"Nau ko te rourou, naku ko te rourou, ka ora te manuhiri."

He inoi tenei ki te Iwi ki nga tangata whai-monihoki kia aroha mai ratou ki ta tatou pepa. Mehemea e utua ana matou mo a matou mahi tuhituhi mo te pepa tera noatu te utu. Kei te whakapau matou i to matou taima me o matou nei paku matauranga i runga i te whakaaro nui

ki te iwi. He aha hoki koutou te whakaaro tahi ai ki te iwi ka tuku mai ai i etahi o nga taonga a te Atua kua tukuna nei e ia ma koutou e tuari. Kia aroha tahi tatou. Mau ko te rourou maku ko te rourou. Whakawhanuitia te aroha. Kaore ta tatou pepa i te mahia hei orangia mo te pakete o tetahi tangata, engari hei whakapiki i nga whakaaro, i te taha hinengaro, i te taha wairua o te iwi nui tonu. Tetahi kupu nui kupu hohonu i te wa o te pakanga e penei ana:— Natemea kua he te wairua a Tiamani i totolu ai ia.

Tika tonu tera kupu. Ki te he ana te wairua o te iwi ka totolu te iwi. No reira e nga rangatira awhinatia mai ta tatou pepa e whakatakoto nei i nga tauira papai hei whainga atu ma te iwi. Ko to koutou reo tohutohu tenei e tae ai au korero ki nga marae katoa o Aotearoa me Te Waipounamu tae atu hoki ki Wharekauri me era atu moutere o te ao. He nui nga kapu kei te tukua ki nga hoa i ingarangi.

He kupu whakamutunga ki nga Minita. Kei te haere noatu te pepa ki etahi o koutou. Ko etahi kei te whakaaro mai kei te utu i tana kape i tana kape. Ko etahi o koutou kaore he awhina kaore he mihi kaore he korero. Ko to matou hiahia ko koutou tonu ko nga minita o ia takiwa o ia takiwa hei tuku korero mai, hei tuku mai hoki i nga ingoa o nga tangata e hiahia ana ki etahi Pepa ma ratou. A koutou Hui ahakoa i tehea wahi o te motu, a koutou mahi Kaunihera, a koutou whakaeaere Kura a koutou hui karakia, nga whakaaro hou, nga tupapaku, tuhituhia mai. Ma matou e whiriwhiri te wahi o te ripoata hei perehi me te wahi hei whakarere. Engari kia mahara ano ki te whakawhaiti mai i nga korero. Kaua hei kumea rawatia kia roa. Kaore he ruma o ta tatou pepa i te nui o nga korero.

Heoi ano ra kia ora katoa koutou me ta tatou pepa.

Mo te Mate Poho me te Rewharewha me kai i te
WOODS' GREAT PEPPERMINT CURE, 1/6, 1/9 patara.

No Heretaunga.

He nui te mihi ki nga rongo kakama o nga'ropu tamariki wahine o Heretaunga i mau nei i tenei tau ki te Hoki (Hockey) hei ngahau ma raton i tenei wahanga o te tan. Tino pai. Koia tena ko tetahi o nga tino ngahau o te wa. Kua tae mai a koutou whakaatu kia taia a koutou mahi me o koutou whakaaro. Haere mai! kawea mai o koutou whakaaro. Taku toa he toa takitini, ahakoa taku iti, he iti tinana ko te ngakau ia kei te tumanako atu ki oku i tena wahi i tena wahi kia penei me koutou e whakaatu ake nei i enei o a tatou ngahau o te wa. Kei te mihi hoki ki ta koutou whakahaere tanga i nga tikanga huihui, korerorero, waiata, whakatangitangi, me nga tikanga whakaputaputa matauranga (debate) me era atu tu ngahau hei ako i te ora tinana me te hinengaro mo nga mema o nga ropu. Kia kaha. Ahakoa hoa riritia i roto i a koutou ngahau kia kaha (play the game). Kia manawa-reka (be a sport). Kia whai honore to tatou Ariki i roto i a kontou mahi katoa.

KI TE ETITA,

E koro haria atu enei korero kia kite mai ai aku hoa a• kua ripoatatai o matou whakaaro mo a matou ngahau Hoki. Kua tu o matou ropu i runga i te whakaaro kotahi kia mahi matou i tenei mahi, me kore e ora te tinana me kore e kakama ake te hinengaro i te omaoma taonga.

Ko nga ropu kua tu no Korongata ko Matariki, no Omaha ko Huia no Te Hanke ko Kahuranki, no Waipawa ko Pohokura, no Tahoraiti ko te M.I.A. (Ropu Whakapai) no muri mai nei ko to te Paki Paki ko te Y.M.P. (Ropu Taitamariki Maori) ko te ropu toa ko te M.I.A. raro iho ko Matariki Kanui o matou i alhua mate rawa i mua atu o te purei-tauga-hoki, kreati nui atu te ora inaianei. Ki tokue mahara na te omaoma pea i pai ai.

I purei te M.I.A. raua ko Matariki. Kotahi ta tetahi me tetahi. Nui atu te kaha o Matariki noteamea he tino ropu toa rawa tona hoa purei. I purei hoki te Y.M.P. raua ko Kahuranki, wini ana ko Kahuranki e toru kaore tahit. Ka wha nga pureitanga o Huia raua ko Kahuranki, ka toru nga winitanga o Matariki i a Huia. E maharatia ana tera tetahi purei whakataetae ma nga tiima nei kei nga ia mutunga o te marama nei.—Na Te Rarii.

Te Mate i te Whawhai.

E korero ana tetahi tangata matau o te Karetī Hawata (Harvard) Amerika tera e tae ki te whitu tekau tau e whakatupu ana a Paranihi (France) i te tangata ka kapi ai tonā toru miriona tangata i mate i te whawhai nui kua mutu tata ake nei.

Moascar Cup

I te purei whutupaoro a Te Aute Karetī (T.A.C.) raua ko te karetī momona (M.A.C.), mo te "Moascar Cup" i Hehitangi wini ana i te M.A.C. 24 ki te 9 paina. He nui te kaha o taua purei a, he tino kaha hoki te M.A.C. i taua ra a he pai hoki te purei. Nui atu te tangata i hui kia kite i taua purei notemea koia nei anake nga tiima e nga kura maori kei te whakataetae mo taua kapu.

Te Moascar Cup i wini mai i te Ropu Hoia haere hoiho o Nui Tireni i roto Parehetaina (Palestine) i te wa o te pakanga nui kua mutu tata ake nei. No te taenga mai ki te kainga nei ka tapaetia e nga Hoia hei purei ma nga kura o Nui Tireni katoa. Ko te tikanga ko nga tamariki kaore ano i tae ki te Rua tekau nga tau i te tahi o nga ra o Aperira o te tau, e whai mana ki te purei i roto i nga tiima kura.

Tamaterangi.

He whakatikatika mo te ingoa o Taharakan i te pepa Nama tahi. Ko te tikanga na Tamaterangi ke taua whakatauki "He Ao te Rangi ka uhia, he huruhuru te manu ka rere." Kei pouri mai te Iwi.

He Aroha.

I tapaetia e Moori Pere (Tonore) nga keepa (caps) hiriwa ki te tima whutupaoro o Hawke's Bay, he tohu Whakahauhan na ana kiākaha mo te tae rawa mai o te Ropu o Awherika kua pai te noho atu a tenei ope. Kia ora a Moori mo tana mahara ki tenei o nga mahi huhua e tika nei kia awhinatia peneitia e nga rangatira. I whaka-manuhiriritia hoki e ia te ropu o Turanga (Gisborne Reps) ki Otatara.

Ka rua tau e takoto mate ana tenei wahine, otira, na nga tohu tohu a Ratana ka ngawari tona ahua, na reira ka tumanako atu kia piki tonu nga ora kia koe i runga i te ingoi o te Matua o te Tama me te Wairua Tapu.

Karakia Whaka-u.

No te Ratapu te 28 onga ra o Akuhata nei ka tae Te Pihopa o Waiapu ki te Whakau ki Omaha me Moteo. Kanui nga tangata i hui mai ki nga karakia. He nui hoki nga mea i whakaukia—16 i Omaha, e 5 i Moteo.

Te Ropu Mataara.

I tu te hui a te Ropu tiaki hipi (Sheepowners) o te peka ki Hakn Pei nei he titiro i te ahua mo nga utu katitkati hipi. I karangatia mai hoki te tumuaki me nga kai whakahaere o te Ropu Mataara. He nui nga korero i oti i a ratou engari kua mauria ana korero ki te hui nui ka tu ki Poneke. Ko te tirotiro o taua ropu he tamaha rawa nga utu e tonoa ana e te hunga kati kati otira kua takoto nga kupu a te Ropu Mataara ara ko te utu tika i te ahua ano o te wa te mea hei whakaritenga atu. Na reira ko te kupu hei hapai ko tenei "Kia Mataara."

Ko Pitau ko Pareiha ka hinga ki te Moenga-roa.

Kanui te pouri mo o taton aitua maha kua hinga nei ara a Pitau, o Turanga, a Retia Pareihe o Heretaunga, me a raua mokopuna maha o roto ano o enei marama tata nei. He rakau nunui ! Te hinganga haruru ana ! Hoatu koutou ki ena tini ki ena mano. Ehara to toa i te toa takitahi. Maku e whakawhaiti i muri nei, Na to koutou karanga maha i raro i te maru o te Toa Takitini.

Mate atu he tetekura, ara mai he tetekura. E tangi ano te Tangi, me te titiro ki maui ki katau, me te haere whakamua atu ki nga puke ki nga tauranga nunui e tu mai na i roto i te hinengaro, i te kanohi tangata, me te Inoi puku i roto i te ngakau kia homai he kaha e te Kaihangā ki tena ki tena o koutou kia taea atu ai nga tumanako i roto i te ngakau mamae i te ngakau maru.

Te Hinota. Haere mai e aku Toa Takitini nga Minita.

Ka tu te hinota nui ki Nepia a nga ra timatanga o Hepetema nei. He mea tino pai kia kaha mai nga hoa minita ki te hikoi mai ki taua hui, Kanui nga tikanga nunui e puta i taua hinota. Haere mai e hoa ma, ma te Toa Takitini ka mamae nga mahi. Apa ano me mate-a-uru-roa.

Mo nga Tamariki kaha te Rewharewha, me kai i te
WOODS' GREAT PEPPERMINT CURE, 1/9, 2/9 patara

Nga ra o te Tai-tamarikitanga.

(Mauri mahi, mauri Ora)

Kua tae tenei e te Iwi ki te takiwa e tino tika ana kia kaha ta tatou whakapau i o tatou whakaaro ki te kimi ki te mahi tonn ranei i tetahi oranga mo tatou. Ko te wa kei te tino kaha rawa te haere a ko te mea tino marama ki te titiro iho ko te whakapani i tau "taima" ki runga i a koe ake ano. Kua wariutia te ahua o nga mea katoa tae atu ki nga kai o nga whare hokohoko me nga mea katoa o roto i aua whare hokohoko Otira ki te titiro ake ko te mea tino kino rawa ko te Matauranga o te ropu "Trade Union" ki te tukun haere i nga taonga ki runga i te motu. Ki te titiro ake kua tino matau taua ropu ki te ata tukutuku haere i te nui o te kai tae atu ki te taonga i runga i te ata weeti haere kia kaua rawa e tae ki te kore rawa. Na runga i tenei ahua ka mau tonu te kaba o te rahi o te utu o nga mea katoa e hiahiatia ana e te tangata. Kaati i runga i te matanranga o tenei ropu ki tenei ahua ki taku titiro ko te iwi e puta ana te painga ko te hunga e whai hea ana ki roto i aua ropu. Ko te mea hei titiro ake ma tatou ko te rapu i tetahi tikanga hei karo ake i enei taumahatanga. Ki ahau nei ko te mea tuatahi ko te whakaae ake o te ngakau kia whakapana te kaha ki te mahi kia puta mai ai he oranga tika ki te tangata ahakoa ra he aha te mahi e aroaroatia atu ana e tou ngakau.

Otira i te mea ka timata te mahi ko te mea nui i muri atu ko te manaaki i te hua o tau mahi, ka whaka putu i tetahi wahanga hei tirohangā ake ino te wa e taea ai te mahara ake o tetahi whakaaro notemea kaore e taea e te tangata te ki "Hemea te mea ka taea a te mea o nga ra" "Ko te ao kei te huri tonu Kua tupu te Pakeha i runga i te mata o te whenua i runga ano ra i enei tikanga katoa e kite ake nei tatou i enei o tatou hoa e tupu haere nei. Kia hipa tatou ki tua o enei taiapa teitei ara o te kaba ki te mahi, o te manaaki i te hua o au mahi i te whakautu o tou werawera a me te kaha ki te whakahaere i te ahuatanga o te wariu o te werawera ina hoatu e koe to tinana ki tetahi atu tangata hei mahi i ana mahi i ona whakaaro ranei hei kona tatou tono ai ki te ao kia ata tirohia te wahi tika mo te whakataunga i te huarahi e ngawari ai te huri o te ao. Ki te kaha ta tatou whakataki i nga kupu o te Karaipiture ka kite iho tatou he mutunga ano te ao. Kei te haere mai te wa e hoki mai ai te Kai-whakaora ki te ao nei a hei reira ka homai te kupu ki te hunga i tae ora ki reira ki te hunga hoki e whakaaratia ake "Ana te mehua mo tau mo tan" Kei te matau tonu tatou ki te utu ino te mahi pai mo te mahi kino, mo te whakawhiu me te

manaaki. Na reira ki tooku nei mahara, i te mea kua mahi nei te tangata a kua manaaki nei i te taonga a kua whiwhi hoki i te wariu o tona weraweratanga ahakoa rangatira ahakoa tetahi atu tu o te tangata e tika ana kia tuku mahi te rangatira i runga i te Aroha a kia mahi te tangata mahi i runga i te Aroha a kia kana te Rangatira e kaiponu i te warui o te werawera o te Kai mahi Te Kai-mahi hoki e kaiponu i tona kaha ki te mahi Engari e hoa ma ki taku titiro iho "Mehemea e rite ana te Whakapono o te tangata rangatira me te kai-mahi ki te Atua Nui Tonu ka riro ko te nei ahuatanga hei whakakotahi i te Aroha, ka ngawari i konei te tuku i te utu o te wariu o te mahi i mahia me te tuku hoki i te kaha o te mahi kia rite ki te wariu o te utu i whakaritea ai.

Kaore tahi he wa hei moumoutanga i runga i te tauimaha o nga tikanga e karapotia nei te ao. Na reira e te Hunga Tamariki," E kuhu i a koe! Kei te haere mai te wa e Kaumatuatia ai koe e tika ai kia noho. Hei reira huri ai to whakaaro ki muri titiro mai ai tangi ai kio matua kua huri ki tua o te pae, kua heke atu kei o tupuna, ka tangi koe ka rapu koe ka ui koe "He aha taku i kite ai i tenei huatahi roa i takahia mai nei e ahau."

Hei reira ra koe te tino matau ai ko te tino mea i mahue iho kia koe ko te Paipera Tapu a te whanau. Ko te kupu nui tera e tere to kite iho ko tenei—Te Whakapono Te Tumanako Te Aroha, enei e toru. Te mea nui rawa ia o enei e toru ko Te Aroha.

Na reira ko te ahua o to tupunga ake hei tangata me tupu i runga i nga tikanga o te Whakapono; hei kona ka kite koe i nga mea ara i nga ahuatanga katoa mo nga ra kei mua, a, ka tino marama ia koe tera ahua tanga ka timata to noho i runga i te Tumanako. Otira i runga i te mea kua marama nei i a koe te ahua o nga mea e tika ana kia Tumanakotia hei reira ano koe tino matau ai ki te warin o tenei mea o te Aroha tetahi ra o nga taonga nūnui i mahue iho i o koutou tupuna ki te tena ki tena marae. No reira e nga Tai-tamariki whakapaua te kaha ki te whakataki i nga ahuatanga katoa i runga i te Whakapono i te Tumanako me te Aroha.—P.H.T.

• Te Parihā o Moteo.

Kanui te whakamihi iho ki te ropu wahine o Omaha mo to koutou whakaaro ki te whakapai haere i tena o nga urupa o tatou Whare Karakia Ka pai enei tu mahi Tena hoki e hine ma i era wahi o te Maara Waina nei kia kakama mai hoki. Ekore e tika kia kia he tauwhainga tenei, engari he mahara tonu ake ki te hunga kei raro.

NGA TAHUA O

Te Pihopatanga o Waiapu

No roto no enei ra e pehia nei te ao katoa e te mate i te uua o te kitea o te moni, ka hoki whakamuri nga whakaaro ki o tatou rangatira o te rima tekau tau ka huri nei, me te mihi ki a ratou mo to ratou kaha ki te whakahaere tikanga kia puta ai he painga ki nga whakaparanga i muri i a ratou. Ko te paraiti "kore-monu" kua pa ki a tatou katoa. Taumaha rawa te paanga ki nga whakahaere o te Hahi. Na te whakaaro nui o nga rangatira kua riro nci ki te po, i whai oranga ai nga kai-whakahaere a te Hahi i enei ra. Titiro tatou ki nga Tahua Oranga Minita e mau ake nei:—

Ko nga kaute tika enei i te I o nga ra o Hepetema, 1921.

MOTEO PARIHA	WAIPATU PARIHA
Moteo	£553 4 0 Ngatihori
Waiohiki	515 0 2 Waimarama
Omahu	639 15 0
Huihui katoa	1707 19 2 Hui katoa
	1447 0 9
WAIPAWA PARIHA	
Waipawa	£343 17 2
H. Rapaea	100 0 0
Hui katoa	443 17 2

No nga tau o te pakanga nei ka timata te whakapiki a nga tangata o Haki Pei i etahi tahua ma ratou. Ko enei Tahua kei te pikti haere tonu i tena tau i tena tau.

WAIPATU PARIHA	WAIPAWA PARIHA
Te Hauke	£149 0 0 Porangahau
Pakipaki	109 3 3
Warihia Ihukino	
ara Kohupatiki	32 0 0
Mo te Whare-karakia ki Tongioi	£288 8 6
Mo te Whare-minita ki Te Waipatu	52 10 0

Tera ano etahi Tahua Minita o te Pihopatanga o Waiapu.

Taupo	300	Turanga	400	Hikurangi	800	Te Kaha	570
Mohaka	200	Whangara	430	Waiapu	630	Whakatane	160
Wairoa	200	Tokomaru	370	Kawakawa	400	Tauranga	420
Nuhaka	300						

Whakapikingia a tatou Tahua e ia pariha e ia pariha. Na o koutou matua te kaha i takoto ai enei whika e mau nei hei mihi ma tatou i enei ra. Kei whea tau e tenei whakatupuranga? Kia mahara ki te ingoa o ta tatou pepa "Te Toa Takitini."

Nga Ratapu o Hepetema.

Ka timata atu i tenei kape o ta tatou pepa te perehi i nga korero o tena Ratapu o tena Ratapu, i ia marama i ia marama.

Hepetema 4. Ratapu 15 i muri i to te Tokotoru.

Ko te ako nui a tenei Ratapu kei te kitea i roto i te Inoi, i te Tuhituhi, me te Rongo-pai; ara ko te mohiotanga kaore tatou e tu ki te kahore e awhinatia mai e te Atua. No te Inoi tenei. I te tuhituhi "ko te ripeka anake o te tatou Ariki o Ihu Karaiti" te ora mo tatou. I te Rongo-pai "matua rapua te rangatiratanga o te Atua, me ana mea tika; a ka tapiritia mai enei mea katoa ma koutou." Ko te ora mo tatou wairua kei a Ia : ko te ora mo o tatou tinana kei a Ia ano. Kanui nga tohu o te aroha o te Atua kia tatou.

Kupu whakarite:—I te wa o te pakanga ka rongo tetahi hoia i te taumaha o te mate o tana wahine. Ka tono ia kia whakaetaia ia kia hoki. Kaore i whakaetaia. Oma ana ia. I te huarahi ka mau.

Ka whakawangia. Ko te whakatau tenei: "Hei te Paraire me pupuhi kia mate rawa. Kore rawa taua tangata i oho, maro, tonu te kanohi. Heoi ano tana whakahoki atu" kei te pai." Katahi ka patai atu te herehere "kua mutu?" Ka ki mai te apiha "kaore. Tenei ano tetahi pukapuka" Katahi ka panuitia atu te murunga a te Tianara i tana hara. No tenei panui katahi ano te tangata nei ka aue ki te tangi. Hinga rawa ki te whenua tangi ai. I te whakahaere maro, maro tonu hoki tona ngakau. No te reo aroha, reo ngawari, katahi ano ka maru te ngakau o te tangata nei. Whakahokia ana ki tana turanga, a i tona pai, me tana kaha kaore rawa i roa kua nekehia ake ki nga turanga nunui.

Kanui te aroha o te Atua ki a taton, aroha tinana, aroha wairua. Kia ngohengohe, kia ngawari.

Hepetema 11. Ratapu 16 i muri i to te Tokotoru.

Ko te kupu nui o tenei Ratapu ko tenei:—"whakapaia, tiakina tau Hahi e tou aroha pumau." I te Rongo-pai ka kitea te aroha o te Karaiti i te whakaarahanga i te tamaiti a te pouaru o Naina. I te Tuhituhi "kia mohio ai ki te aroha o te Karaiti."

Kupu whakarite:— I tineia te maramatanga o nga Hurai te take i kaiponu ratou i taua maramatanga mo

ratou anake. Te tikanga, ma ratou e mau te maramatanga ki nga topito e wha o te ao katoa. I ki hoki a te Karaiti, "Ko koutou te whakamarama o te ao." Tenei te karanga a ngā upoko o te Hahi "arohatia a Merania." Ko etahi e ki ana, me pehea hoki nga Maori? Ko nga Hurai enei e kaiponu nei i te maramatanga mo ratou anake. Kia tupato kei tineia to tatou maramatanga. Ko te aroha o te Atua mo te ao katoa.

Hepetema 18. Ratapu 17 o te Tokotoru.

Ko te reo o tenei Ratapu he inoi kia "meinga matou kia mahi tonu i nga mahi pai katoa." E rite ai tenei inoi ma te Kaha o te Atua. Ko te Tuhihi 'e whakahau ana kia rite to koutou haere ki te karangatanga i kanganatja ai koutou, kia papaku, kia mahaki, kia manawanui, kia ata hanga tetahi ki tetahi i runga i te aroha." Koinei aua mahi pai. Ko te Rongo-pai e whakaatu ana i te kupu a to tatou Ariki mo te ngakau papaku "e noho ki to muri nohoanga." "Ki te whakaiti tetahi i a ia ka whakanuia."

Hepetema 25. Ratapu 18 o te Tokotoru.

Ko te akoranga o tenei Ratapu ko te whawhai a te Karaitiana ki te ao, ki te kikokiko, ki te rewera. Kei te Rongo-pai te kaupapa e kaha ai, āra kia whakapaua te ngakau, wairua, hinengaro ki te aroha ki te Atua: Kia aroha hoki ki te tangata ara ki tou hoa tata. Ko te Tuhihi e whakaatu mai ana i te ra o te Ariki kei te haere mai. No reira kia u.

Kupu whakarite:—I ngaua tetahi wahine i Nelson (Whakatu) e te katipo. I whakahawea taua wahine ki te iti rawa o te katipo. Ka pupuhi tana ringaringa. Kua kaha ke te mate, katahi ka mahara ki te takuta. Te kitenga o te takuta ka mea atu kia tere tonu te tapahi i te ringaringa i ngaua ra. Kaore i whakaae taua wahine. No te taumahatanga katahi ka whakaae. Te tapahanga kaore i taea te paihini, kua piki ke atu ki runga atu. Ka tapahi ano, a ka tae ki te pokohiwi. Ka mate te wahine nei i te waihotanga kia roa te paihini e piki haere ana.

Kia tupato ki nga whakawai a te ao, a te kikokiko, a te rewera. He paihini e piki haere ana ki te kore e tere te mau atu ki te Rata.

Kaore e haba te ora o te Rewharewha me te Maremare i te WOODS' GREAT PEPPERMINT CURE, 1/9, 2/9 patara

He Miraka Te Kai.

He mea pai kia patai te tangata i roto i tona ngakau
 "He aha te kai pai e tupu ai, e ora ai tona tinana." Oti
 ra na te patai o te ngakau ka rapu nga whakaaro ki nga
 mea katoa.

Waihoki i runga i tenei whakaupoko "He Miraka Te Kai" me whaka whaiti mai nga whakaaro ki tou tinana ake a ka patai iho I kai miraka ano ranei ahau? Tena tatou e kite a e whakaae hoki ae koia tenei ko te kai tuatahi i whakawhiwhia kia tatou e o tatou matua i to tatou tai-tamarikitanga. Na taua kai ka tupu te tinana me nga wheua, na ko tatou tenei ka tupu ki te ao ka kaumatuatia. E tika ana kia patai tatou te hunga kua pakeke kua kaumatuatia "He aha te kai a o tatou matua i kainga hei whakatoo miraka ara wai-u ma tatou i te mea e kohungahunga ana tatou. Otira ki tooku mahara tera tatou e ohorere ina kite iho ina matau iho ko etahi i kai noa i te kai engari kaore i matau ka haere aua kai hei wai-u.

Ko etahi i whangai noa ki nga miraka paru i te kore kaore i matau ka haere era tu kai hei whakatupu mate hei whakatupuhi i nga iwi me nga kiko o te tangata. Ko te hunga ia i rapu a i kai i nga kai e totoo mai ai te wai-u pai ma nga tamariki i kite i te hua pai o ta ratou nei tu whangai i te tamariki. Ko etahi tu i mea kua timata te haere o te peepi kua mutu te mahara ake e kei a ia tonu tetahi o nga waha hei kai i nga kai whakato miraka pai ma te peepi. I te mea ka timata te haere a te tamaiti mai i te tahi o nga tau tae noa ki te rima o nga tau ara i mua atu i te takiwa e timata ai te haere o te tamaiti ki te kura he mea tino tika kia kaha te whangai ki te miraka pai kia tupu pai ai nga iwi mo taua tinana kohungahunga. Hemea pai hoki kia mau tonu te kaha o te whangai ki te miraka i nga tau e haere ana te tamaiti ki te kura, ki te mahi ranei. Ko te kaha me te ora mo te kaumatuatanga kei te ahua o te wai-u ara o te miraka e kainga ana i te tai-tamarikitanga. Kanui nga mataurang a i roto i enei ra hei titiro (test) i te pai i te ora i te kino i te mate ranei o te miraka, na reira i tika ai kia kaha te uiui. E ki ana nga kupu tohu-tohu "Rapua ka kitea, Patukia ka uakina, Inoia a ka hoatu" Ko te tikanga o nga Kura i roto i enei wa kei te tiakina tonutia e nga mahita me nga takuta. Ehara te miraka i te mea ngawari ki te kitea, otira i te mea ko te Ora mo te tinana kei roto na reira he aha te he o te

whakamomori ki te kimi. Aha koa ra he taumaha te kurutete miraka te whiwhi ranei i te kau, hei aha koa i te mea kua mohio iho tatou he miraka te kinaki o nga kai na ana tatou i whakatupu ake i tae mai ai tatou ki roto i enei ra na reira kia kaha ki te kimi i nga tikanga e taea atu ai he kau miraka he miraka tonu ranei hei whakaranu ki roto i nga kai papai e rite mo tohou takiwa mo tohou takiwa. He Koha pai ra enei ma nga Matua hei hoatu ki tohou marae me tohou whare katoa.

Nga Tikanga Taumaha Rikarika ano He Wheke

Tenei kua tino tairanga mai te tinana o te ngangara nei o te wheke kei runga i nga karekare o nga tikanga o nga mahi o ia ahua o ia ahua aha koa whaka-te-Atua whaka-te-tangata ranei. Kua toro nga ringa o te wheke kei tena wahi kei tena wahi. E kitea ana e nga tangata matau he tino roroa nga ringa o taua ngarara i tenei putanga mai a kua kaumatuatia inaianei i te roa ki raro i te moana e takoto ana. Otira na te tupuhi nui o te ao ka pahure ake nei ara na te Whawhai Nui kua hori ake nei na ana i whaka-ripo te moana koia ka paru a raro ka kohiri ake nei te maatenga ki runga pukana tonu nga whatu pakiri mai hoki nga niho, wehi tonu

Ko nga ringa kei roto i te wai punehu e whawha haere ana. Ngoikore ana nga ahuatanga katoa ! Ko te ngakau apo kua nui haere tonu mai. Otira e rua ano nga mea kei te toe kia koe ake i roto i enei ra ara tuatahi ko tou ake kaha tinana, ko te oati a te Kai-hanga i ki rā. Ko ahau tena hei noho tonu kia koutou a te mutunga ra ano o te ao. Na reira kia noho mataara. E nobo i runga i te mata hi taua. Kia ua ua. Te oranga manaa-kitia. Te haere "Taimapu-tirotiro marika." I runga i au whakaaro katoa mo te mahi mo te tuku mahi ranei mo te whaka-mahi ranei, i roto i nga ra o te ao e taimaha nei, Inoi atu ki te Kai-atawhai pai notemea i runga i tona AROHA KI TE AO homai ana e ia TANA TAMA KOTAHİ kia kahore e mate te tangata, engari kia whiwhi ai ki te Oranga-tonu-tanga.

Rapua he tikanga e taea ai koutou te whakahuihui kia kotahi te whakaaro ki te rapu tikanga e taea ai te nanati i te puku o te ngangara wheke nei. "Tokotoru i roto i te Kotahi, Kotahi i roto i te Tokotoru," hei tokotoko ma TOA TAKITINI ka whati te hoa-riri!